

معاونت امور استانها

موضوع	پرسش و پاسخ در حوزه اتباع خارجی
شماره: ۹۱۰۰۹۵/۴۷۲ تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۱۲ اداره کل استان موضوع: دستور اداری پرسش و پاسخ در حوزه اتباع خارجی سلام علیکم با صلوات بر محمد و آل محمد (ص) احتراما با عنایت به سؤالات و موارد مطروحه از سوی برخی ادارات کل در خصوص دستور اداری شماره ۱۳۹۵/۷/۱۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۵، بدینوسیله توجه واحدهای اجرائی را به پرسشهای برگزیده و پاسخهای آن در حوزه اتباع خارجی به شرح ذیل جلب می نماید : سؤال ۱- نحوه شناسایی افراد تبعی و تحت تکفل اتباع خارجی بیمه پرداز و ارائه تعهدات قانونی به آنان چگونه می باشد؟ به منظور شناسایی افراد تحت تکفل بیمه شده خارجی رعایت نکات ذیل الزامی می باشد. -دریافت تصویر و کنترل اصل کارتهای اقامت اندسته از اتباع خارجی که در آمایش مرحله یازدهم صادر گردیده و شماره خانوار یکسان جهت شناسایی افراد تبعی بر روی کارت اقامت آنان درج شده است. -دریافت و کنترل اصل گذرنامه معتبر خانوادگی آندسته از اتباع خارجی بیمه شده که مشخصات افراد تبعی در آن درج شده باشد و چنانچه بیمه شده اصلی فاقد گذرنامه خانوادگی باشد و یا نام و مشخصات افراد تبعی بطور کامل در آن قید نشده باشد میبایست نسبت به دریافت گواهی مبنی بر مشخصات کامل افراد تحت تکفل یا تبعی خود از اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری یا پلیس مهاجرت و ارائه آن به سازمان اقدام نماید. همچنین به استناد بند ۲۲ بخشنامه شماره ۱۴ مشترک فنی و درآمد ارائه تعهدات قانونی به استثنای مقرری بیمه بیکاری به بیمه شدگان اتباع خارجی و افراد تحت تکفل آنان با رعایت موارد فوق، تابع مقررات عام تأمین اجتماعی می باشد. سؤال ۲- با توجه به ماده ۵ قانون تأمین اجتماعی صرفاً اتباع خارجی دارای پروانه یا کارت کار مشمول این قانون می شوند نحوه اقدام جهت بازرسی و نامنویسی و اختصاص شماره بیمه به آن دسته از اتباع خارجی شاغل که فاقد مجوز اشتغال میباشند چگونه خواهد بود؟ با توجه به اینکه کارفرمایان کارگاههای مشمول قانون تأمین اجتماعی برای بکار گماردن اتباع خارجی مکلف به رعایت ماده ۱۲۰ قانون کار و ماده ۵ قانون تأمین اجتماعی می باشند بر این اساس بازرسین کارگاهها موظفند هنگام بازرسی از کارگاه کلیه افراد شاغل در محل را صورت برداری نمایند. در صورت مراجعه اتباع خارجی صورت برداری شده مذکور به شعبه و ارائه مشخصات کامل هویتی به همراه مدارک مورد نیاز از جمله پروانه یا کارت کار معتبر واحدهای اجرائی میبایست طبق ضوابط ماده ۵ قانون تأمین اجتماعی و دستور اداری شماره ۱۳۹۵/۷/۱۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۵ نسبت به نامنویسی و دریافت لیست آنان اقدام نمایند. ضمناً چنانچه اتباع یادشده فاقد مدارک مذکور باشند لازمست توسط شعبه جهت دریافت مدارک مورد نیاز به مراجع ذیربط از جمله دفتر کفالت اقامت و اشتغال راهنمایی شوند. سؤال ۳- نحوه محاسبه حق بیمه اتباع خارجی شاغل در کارگاههای مشمول کمک دولت چگونه می باشد؟ آیا حق بیمه آنان می بایست کامل پرداخت گردد یا مشمول معافیت حق بیمه سهم کار فرما میباشند؟ معافیت سهم کارفرما تا میزان ۵ نفر کارگر در کارگاههایی که مشمول کمک دولت می باشند (به استثنای شرکتهای خارجی) در صورت بکارگیری اتباع خارجی که دارای پروانه یا کارت کار معتبر می باشند با رعایت سایر شرایط مقرر در قانون به قوت خود باقی خواهد ماند. لازم به ذکر است طبق تبصره ۳ ماده واحده قانون معافیت حق بیمه سهم کارفرما تا میزان ۵ نفر کارگر صرفا کارخانجات معادن پیمانکاران و شرکتهای خارجی از شمول معافیت خارج می باشند. سؤال ۴- نحوه اقدام در خصوص کارگاههایی که ماهیت بازرسی ندارند از جمله شهرداریها و کارگاههای بیش از ۵۰ نفر و ... که اتباع خارجی در آنجا مشغول بکار هستند چگونه خواهد بود؟ در خصوص کارگاههایی که ماهیت بازرسی ندارند : الف) در صورت ادعای هر یک از کارکنان میتوان نسبت به بازرسی از اینگونه کارگاهها اقدام نمود. ب) میتوان از طریق مکاتبه با اینگونه کارگاهها و ارسال بروشور بیمه اتباع خارجی نسبت به اطلاع رسانی به کارفرمایان جهت پرداخت حق بیمه کارکنان خارجی اقدام نمود. ضمناً می بایست تبعات قانونی عدم ارسال لیست و پرداخت حق بیمه اتباع موصوف به کارفرمایان مربوطه یادآوری گردد.	

سؤال ۵- نحوه عمل شعب در خصوص آن دسته از اتباع خارجی که دارای سابقه پرداخت حق بیمه بوده و در حال حاضر در خارج از کشور زندگی میکنند و پس از رسیدن به سن بازنشستگی درخواست برقراری مستمری مینمایند چگونه میباشد؟ چنانچه اشتغال و بیمه پردازی اتباع خارجی طبق قوانین و مقررات تأمین اجتماعی صورت گرفته باشد، ارائه تعهدات قانونی (اعم از کوتاه مدت و بلند مدت) به آنان با لحاظ سایر شرایط مقرر قانونی بلامانع می باشد.

سؤال ۶- از آنجائیکه نام اتباع خارجی عراقی در سه قسمت نام پدر و نام پدر بزرگ در مدارک سجلی آنان ثبت شده نحوه درج نام آنان در گزارشات بازرسی (که فقط حاوی ستونهای نام و نام خانوادگی میباشد چگونه است ؟ در خصوص آن دسته از اتباع عراقی که اسامی آنان در گذرنامه با مدارک هویتی مربوطه صرفاً شامل نام و نامهای پدر و پدرجد میباشد جهت نامنویسی و یا ثبت نام در گزارشات بازرسی میبایست به همان ترتیب که در مدارک هویتی آنان درج گردیده اقدام گردد. در قسمت نام بیمه شده نام فرد و در قسمت نام خانوادگی نامهای پدر و پدرجد به ترتیب و باهم درج گردد

سؤال ۷- نحوه شمول ملوانان خارجی شاغل در شناورهای صیادی و باری که فاقد پروانه فعالیت بوده و نام آنان در مانیفست قید گردیده یا اتباع خارجی که اسامی آنان از سوی کارفرما یا واگذارنده کار به عنوان افراد شاغل در پروژه پیمانکاری معرفی میگرددند و فاقد مجوز اشتغال هستند چگونه میباشد؟

به استناد ماده ۵ قانون تأمین اجتماعی بیمه اتباع خارجی که طبق قوانین و مقررات در ایران به کار اشتغال دارند تابع مقررات قانون یاد شده میباشد بنابراین ملوانان خارجی شاغل در شناورهای صیادی و باری یا اتباع خارجی شاغل در پروژه های پیمانکاری که فاقد مجوز اشتغال میباشد مشمول قوانین کار و تأمین اجتماعی نبوده و لازمست جهت اشتغال و برخورداری از مزایای بیمه تأمین اجتماعی نسبت به اخذ پروانه یا کارت کار اقدام نمایند .

سؤال ۸- نحوه محاسبه میزان حق بیمه اتباع خارجی که کشور آنان عضو مقابله نامه شماره ۱۹ سازمان بین المللی کار میباشد چگونه است و لیست و حق بیمه آنان چگونه باید دریافت گردد؟

آن دسته از اتباع خارجی که کشور آنها عضو مقابله نامه شماره ۱۹ سازمان بین المللی کار می باشد و طبق قوانین و مقررات ایران در کارگاههای مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل میباشند و طبق گواهی مقامات صالح دولت متبوع در کشور خود یا سایر کشورها نیز از تمامی مزایای بیمه تأمین اجتماعی برخوردار بوده صرفاً مشمول پرداخت حق بیمه حوادث ناشی از کار به میزان ۳ درصد مزد با حقوق بدون رعایت حداکثر دستمزد مشمول کسر حق بیمه میباشند. همچنین کارفرمایان مربوطه می بایست لیست و حق بیمه آنان را جداگانه تنظیم و به سازمان ارسال نمایند. یادآور می شود اتباع خارجی که طبق قوانین و مقررات ایران در کارگاههای مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل بوده و در کشور خود یا سایر کشورها از هیچ یک از مزایای بیمه تأمین اجتماعی برخوردار نمی باشند مشمول پرداخت حق بیمه کامل سهم بیمه شده و کارفرما به میزان ۲۷ درصد می باشند.

سؤال ۹- نحوه محاسبه و مطالبه حق بیمه حوادث ناشی از کار اتباع کشورهای ملحق نشده به مقابله نامه شماره ۱۹ سازمان بین المللی کار مانند کشور عمان و همچنین نحوه ارائه تعهدات قانونی به آنها در زمان بروز حادثه ناشی از کار از جمله کمکهای پزشکی چگونه می باشد؟

اتباع خارجی شاغل در ج. ایران که در کشور خود یا سایر کشورها از تمامی خدمات بیمه ای برخوردار بوده و کشور متبوع آنها نیز عضو مقابله نامه شماره ۱۹ سازمان بین المللی کار نمی باشد، مشمول قانون تأمین اجتماعی نبوده و سازمان نیز هیچگونه تعهدی جهت ارائه خدمات بیمه ای و درمانی به آنان ندارد.

سؤال ۱۰- با توجه به اینکه نام شهر محل اشتغال از مندرجات پروانه یا کارت کار می باشد آیا جهت بیمه پردازی اتباع خارجی الزاماً می بایست در همان شهر شاغل باشند یا کارت مذکور قابل پذیرش در شهرهای دیگر نیز می باشد؟

مطابق دستور اداری شماره ۱۳۴۷/۹۵/۱۰۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۵ به منظور نامنویسی و بیمه نمودن اتباع خارجی علاوه بر مدارک هویتی افراد ارائه پروانه یا کارت کار معتبر از شروط لازم بوده و می بایست اتباع موصوف نسبت به اصلاح محل اشتغال مندرج در کارت کار خود از طریق مبادی ذیربط اقدام نمایند.

حسین جودکی

مدیر کل اتباع

رونوشت:

-برادر ارجمند جناب آقای زدا معاون محترم فنی و درآمد جهت استحضار.

